

PAPER DETAILS

TITLE: İSVİÇRE - TÜRK HUKUKUNDA İRADE FESATLARI KARSISINDA HAKIMIN ROLÜ

AUTHORS: Bilge UMAR

PAGES: 228-247

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/96251>

is
IRADE FES

II. Çoğunluğun g

Bugün hemen hen
 defa savunan, tesbit e
 bir makalesi ile, *von*
 «hattâ mağdur mahke
 hileyi isbat edemese f
 nın varlığı hususunda
 hatâ sebebine istinad
 edilmemiş olması karş
 alamaz» diyecek kada

Von Tuhr'un, İsvi

iradesi hilâfına olara
 lefiyeti kendi uhdesi
 gabin konusundaki i
 akdin ilzamî olmayar
 dur akdi muteber sa
 leyi tetkik edebilece

Aynı çözümü so
 ğunluğu ise, *von Tu*
 ğimiz — fikri aksine
lamda bir defa temel
ger, bu vakıanın bir

İSVİÇRE - T

yen (15) bu büyük pro
dece hatâ, hile ve ikra
kimından böyle bir a
sükûtunun hiç önemi

Bu norm, mağdur
kukî muameleye day
«hakkın doğumunu en
fonksiyonuna sâhiptir
nu engelleyen bütün
(18) ve bunun sonucu
usulü dâiresinde öğren

2. — İrade fesat
21'de ve diğer irade
hak düşüren süre ge
bı, hukukî muamele

Bu ikinci norm,
yâni hakkın doğumu
Hinderungsvernichte
bir karşı - itiraz iml
sının gerçekleştiğini
zara alarak mağdur
der (20). Fakat dikl

İSVİÇRE -

icazet görmüş olması
gellenir. Demek ki b
betlle «engelleyci» b
ni iptal hakkının sü
dışında gerçekleşebil

a) İptal hakkı
hakkının kullanılması
İrade fesadı sebebiyle
olduğuna dayanan sa
bizzat *von Tuhr* tara

böyle bir savunma, hak-
mek suretiyle zimnen
vurulmadıkça, nazara
hakkının maddî hukuk
lunduğu tereddütsüzdü.

Mağdur, maddî h
yanında bulunmuş olm
de belirtmemişse veya
ğü süre içinde, fakat
çirdikten sonra dâvad

İSVİÇRE -

kendisi aleyhinde b
mağdur, dâvaya mul
henüz dolmasa bile,
muameleye icazet ve

Fikrimce bu gör
linde sürenin kısala
gıyaba bırakan mağ
lacağı (32) — fikrin
kadar ki, mağdur ip
te iken diğer tarafın
içinde iptal hakkı ku
zet vermiş sayılacağı

zet verilmiş olmadıkça
ifasından imtina için

3. — *Von Tuhr*, k
bazı «gayeye uygunlu
öne sürmektedir; bur
hazalara benim doğru
olmaktadır. Şöyle ki:

a) *Von Tuhr*, ira
kararın mağdura bira
gördüğüm sistemde ha

İSVİÇRE

lesi dolayısıyla de
mek gerekir. İrade
din teşekkülünü e
hasmı, hiçbir irade
muteberiyetine hiç
bu hususu isbat im

Müellifin bu g
ren tarafın, o isten
rının gerçekleştiğin
nen normun hukuk
ların unsur vakıal
— daha sâde bir d

tâbi tutulduğu süre k
 dâvacının hakkını en
 re'sen nazara alınmas
 anlamda bir defa sayı

Bu faraziyyede ma
 mışsa, bu hüküm iptâ
 kil etmez (41). Madd
 gibi, kesin hüküm mü

b) Mağdur hatâ
 hut korkunun tesirine
 kullanmamış ise, *von*

İSVİÇRE -

ve özellikle orada f. tel Usul Kanunu m. § 322 deki esası kab men (44) bundan şu sin hükümden asla k den dâvalı, bu dâvad tinaden bu defa dâva birinci dâvada elde e icraya konmuşsa, bu lebilecek vakıaların ni ve aynı mes'ele ile edebileceğini tâyin e

nin mâni olacağını
mün bertaraf edici
ka gerekçeler verilme

Fikrimce, müce
da dermeyan edilme
vunma temeli teşki
Buna herşeyden önce
kisinin ancak hüküm
prensip engeldir. Ni
kabul edip de buna
hüküm müessesesin

vakıaları hakkında sı
 safhadan sonra artık
 meyecektir. Bu bakır
 onun mevzuubahis ec
 cektir» (50). Fikrimc
 fakat dâvacının ilk d
 ci bir dâvada istinad
 me'nin buna engel ol
 vada dermeyan etme
 dermeyan etmesine E
 mek câiz değildir.

Dâvada dermeyan

yen vakıaların sonradan sebebi saymaz.

Önce *Habscheid*'in nunun, ilk dâvada bilâ *iadei muhakemeye im* va sırasında mevcut o halde dermeyan edilmemez» tarzında bir so istinaden *ikinci bir dâ* engel olmadığı kabul o vakıalara istinaden io hatta imkân yoktur; o

düzenlediğine göre, an
için uygulanabilir. Nit
valara şâmil bir genel
maddeyi bir genel pre
tiyledir ki tenkid ettiğ
genel prensip yoktur v
ğinden başka, böyle bir
ederdi; bu prensip dâv
letsiz sonuçlara yol aç

Sonuç : Bu uzun
mından şöyle özetleyel
kının BK m. 31 deki s

faraziyede bir tevsi
savunma imkânının
ikinci olarak, Neuch
vakıalarının dâva için
yanınının tevsi yasağ
tedirler ki (59) bura
bu çözümün kabuli
içinde dermeyan edi
bu dâvadan sonra k
engel olmayacaktır v
açabilecekler (60).

İSVİÇRE - TÜRK

Aerni : Die
len

Ansay : Hu
1960

246

Gürdoğan :

Habscheid :

Henrici :

Jaeger :

İSVİÇRE - TÜRKİYE

Rossel : Ma
La

Saymen/Elbir : Tü

Schneider/Fick : Da
sim

Schönke/Schrö- Le

der/Niese : Ka

Sungur : Ga